

(ខណៈពេល)

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๖/๒๕๖๕

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๓/๒๕๖๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๘ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
 นายพงษ์สวรรค์ สดาศธรรม ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหล่อยิ่ง อำเภอดงหลวง จังหวัดพิจิตร ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามที่มีอยู่จริงต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งภายในวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๐ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ผู้ร้องมีหนังสือ แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบแล้ว แต่ผู้ถูกกล่าวหาเพิกเฉยโดยมีเจตนาหลีกเลี่ยงเพื่อไม่ให้ผู้ร้องตรวจสอบ ความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สิน และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มา แห่งทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่ง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ และลงโทษ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๓

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

พิเคราะห์คำร้อง ประกอบเอกสารท้ายคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อปี ๒๕๕๕ ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหล่ออยู่ อำเภอดงเจริญ จังหวัดพิจิตร ต่อมาเมื่อปี ๒๕๕๖ คณะกรรมการบริหารส่วนตำบลหล่ออยู่ อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ได้มีมติให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหล่ออยู่ อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว ทำให้ผู้ถูกกล่าวหายังคงดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหล่ออยู่ต่อไป ครั้นวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๐ ผู้ถูกกล่าวหาเขียนหนังสือขอลาออกจากตำแหน่งต่อนายอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ผู้ถูกกล่าวหาจึงพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวและมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน พร้อมเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามที่มีอยู่จริงต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งภายในวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๐ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่ง ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าจะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และให้ผู้ถูกกล่าวหาเขียนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ โดยวิธีการทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังผู้ถูกกล่าวหา แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาดังกล่าว ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งโดยมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินหรือไม่ เห็นว่า เมื่อผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ตามคำร้องว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหล่ออยู่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องภายในระยะเวลาดังกล่าว และเมื่อผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าจะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และให้ผู้ถูกกล่าวหาเขียนภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ โดยวิธีการทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

ตอบรับไปยังผู้ถูกกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาที่ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาดังกล่าวอีก ซึ่งการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบเป็นหน้าที่ที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องปฏิบัติตามกฎหมาย อันเป็นมาตรการเพื่อตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจอรัฐ พฤติการณ์จึงมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สิน ฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ และมีผลห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔

อนึ่ง เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับ โดยให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ และมาตรา ๑๖๗ อันเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิดบัญญัติถึงองค์ประกอบความผิดฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่ง โดยเพิ่มเติมในส่วนที่ว่า การกระทำความผิดดังกล่าวต้องมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น และบัญญัติถึงการกระทำความผิดดังกล่าวว่าเป็นความผิดกับมีระวางโทษเท่าเดิม อันเป็นกรณีที่กฎหมายที่ใช้ขณะกระทำความผิดแตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิด เมื่อกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิดบัญญัติถึงองค์ประกอบความผิดต่างกันและยังคงเป็นความผิด จึงต้องใช้กฎหมายในส่วนที่เป็นคุณไม่ว่าในทางใดแก่ผู้ถูกกล่าวหาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓ ส่วนมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ มิใช่โทษในทางอาญา จึงต้องใช้มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหา

พิพากษาว่า นายพงษ์สวรรค์ สภาธรรม ผู้ถูกกล่าวหามีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒, ๓๓, ๑๑๙ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคหนึ่ง, ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาไม่เคยรับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ หากผู้ถูกกล่าวหาไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔.

นายเทพ อิงคสิทธิ์

นายรักเกียรติ วัฒนพงษ์

นายสิทธิโชติ อินทวิเศษ

นางชนิษฐา อรุณวงศ์

นายสมชาย ธารณธรรม

นายศิริชัย ศิริกุล

นายประสาร กীরานนท์

นายนิพนธ์ พิชยพาณิชย์

นางสาวเสาวลักษณ์ จิระรัตนานนท์